

ב. המכניס טמא שנטמא בשרץ או באב-הטומאה כלשהו – חייב (משום ולא יטמאו את מחניהם. וענשו מלקות במזיד. ורש"י הוסיף כרת וחטאת, והקשו עליו מדברי התורת-כהנים, שאין 'כרת' בהכנסת כלים). ואולם בכלי חרס שאינו נעשה אב הטומאה, (כי אין טומאת מדרס לכלי חרס. וגם כשנגע במת, אינו נעשה אב הטומאה מפני שאין לו טהרה במקוה, כפי שדרשו חכמים מן המקראות) – פטור. רש"י ותוס' נקטו כדבר פשוט שיש איסור תורה בהכנסת כלי טמא. וכן דעת הראב"ד. ואולם הרמב"ם (ביאת המקדש ג, יז) כתב שאין לוקין על הכנסת כלי שנטמא מאב-הטומאה אלא מכת מרדות.

ג. שרץ-מת שנמצא במקדש – לרבי יוחנן בן ברוקא, כהן מוציאו בהמיינו (ולא בגופו – שלא ייטמא בעצמו), ואף על פי שטמא בכך את האבנט – עדיף לעשות כן כדי שלא לטהרות את הטומאה. רבי יהודה אומר: יוציאנו בצבת של עץ (שאינה מקבלת טומאה), ואעפ"י שמשוהה את הטומאה עד שיביא צבת, עדיף כך שלא לטמא דבר נוסף, את האבנט.

ד. מהיכן מוציאים אותו בשבת – לרבי שמעון בן ננס, מן ההיכל ומן האולם ומבין האולם ולמזבח, (אבל לא מהעזרה – משום איסור טלטול מוקצה). לרבי עקיבא, מכל מקום שחייבים על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת לנכנס בטומאה, דהיינו העזרה כולה. [ושניהם מקרא אחד דרשו, בדברי הימים, בטהרת הכהנים והלויים את הטומאה אשר הוציאו מבית ה', שהכהנים הוציאו מן ההיכל לעזרה, והלויים הוציאו מהעזרה. לפירוש התוס', שורש מחלוקתם הוא אם המכניס שרץ לעזרה חייב או פטור]. בשאר כל המקומות – כופים עליו פסכתו (עד מוצאי שבת).

דף קה

קע. למי מותר להכנס להיכל כדי לבנות ולתקן ולהוציא את הטומאה? מהו סדר העדיפות באישים הנכנסים?

הכל נכנסים בהיכל לבנות ולתקן ולהוציא את הטומאה.

א. וכן נכנסים לבית קדשי הקדשים כדי לתקן ספר התורה אשר שם, ושלא יתעפש ויתקלקל. תוס' ב"ב יד. ד"ה שלא.

ב. יש מי שצדד לומר שאין התר להכנס אלא לצורך בניה ותיקון כאשר המקדש בנוי אך לא כאשר אין בנין כלל (ע' הר צבי כאן בשם הגר"ח זוננפלד).

מצוה בכהנים להיכנס. אין שם כהנים – נכנסים לויים. אין שם לויים – נכנסים ישראלים. מצוה בטהורים ובתמימים. ואם אין – ייכנסו טמאים ובעלי מומין. (אך אל הפרכת לא יבא. אך – חלק ומיעוט). כהנים טמאים וטהורי ישראל – לתנא שבברייתא אחת, ישראל נכנס. ולפי מה ששנה רב כהנא, כהן נכנס. וכן כהן בעל-מום וישראל תמים – באנו לאותה מחלוקת (חזון איש קיב, טו).

טמא ובעל מום – רב חייא בר אשי אמר רב: טמא נכנס [שהרי הותר בקרבנות צבור]. רבי אלעזר אומר: בעל מום נכנס [שהותר באכילת קדשים].

יש מי שצדד לחדש שלא הותר לטמאים להיכנס ולתקן או להוציא את הטומאה אלא לסוג טמא שאין בו חיוב ביאת מקדש מהתורה, [כגון טומאות מן המת שאין הנזיר מגלח עליהן], אבל טמא שמוזהר בביאת מקדש וקדשיו, לא הותר (עפ"י אבי עזרי (רביעאה) א, טו).